

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2012-11-08
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
5177-12
Enhet 1

SÖKANDE

Consentio Ledarskap AB, 556564-3326

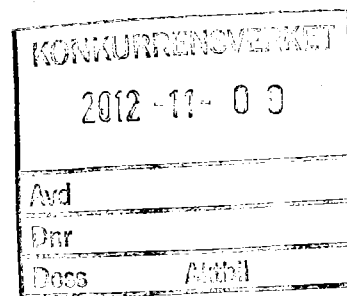
MOTPART

Köpings kommun, 212000-2114

Ombud: Maria Söderberg
Västra Mälardalen Kommunalförbund
Upphandlingsenheten
731 85 Köping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Köpings kommun (kommunen) har, genom Västra Mälardalens Kommunalförbund, genomfört en urvalsupphandling av ledarskapsutbildning med diarienummer VMKF-U 2012/34 (upphandlingen). I tilldelningsbeslut den 25 september 2012 har Management Support Partners AB valts som leverantör.

Upphandlingen bestod av två delar. Del 1 skedde genom ansökningsinbjudan och bestod av en kvalificeringsfas och en utvärderingsfas. Tre ansökningar inbjöds därefter att delta i del 2, vilken bestod av en föredragning av ett relevant teoriavsnitt samt angivande av ett pris per deltagare. I utvärderingen viktades poängen så att den bedömningen av föredragningen gavs 80 viktningssprocent och priset per deltagare 20 viktningssprocent.

YRKANDEN

Consentio Ledarskap AB (bolaget) yrkar att rättelse ska genom att del 2 av upphandlingen görs om med följande ändringar:

- Priset som efterfrågas ska vara priset för utbildning av en utbildningsgrupp.
- Bedömningen av föredragningen ska göras av en oberoende jury. Leverantörernas anbudspriser ska inte vara kända förrän den subjektiva bedömningen av föredragningen är gjord.

Kommunen anser att ansökan ska avslås.

Bolaget anför bl.a. följande till stöd för sin talan. Förutsättningarna för den slutliga urvalsprocessen, del 2, var inte på något sätt kända förrän urvalet av de tre slutliga kandidaterna efter del 1 var klart. Bolaget valdes ut som en av tre anbudsgivare att delta i del två av upphandlingen. Inbjudan skulle accepteras genom inlämnande av en svarsblankett med önskemål om vilket

föredragningstillfälle man önskade och med angivande av priset per deltagare.

Det första felet är att kommunen efterfrågar priset per deltagare. Detta är inte på något sätt relevant i sammanhanget. Det är skillnad på att handla upp en hel kurs som arrangeras internt och att köpa enstaka utbildningsplatser på en öppen extern utbildning. Vid upphandling av platser i externt arrangerade utbildningar finns inte många andra möjligheter än att få in ett pris per deltagare. Då är det ju upp till den externa kursarrangören att bemanna gruppen. För en internt arrangerad utbildning måste man emellertid begära in ett pris per kursgrupp. Kostnaderna som uppstår för en leverantör är direkt kopplade till den tid man lägger ner (resor, utbildning, uppdragsdialoger enligt tydlig specifikation i förfrågningsunderlaget). För leverantören finns det ingen koppling till antalet kursdeltagare förutom mindre poster av specificerat utbildningsmaterial (böcker, tester och dylikt). När man som leverantör inte på förhand vet hur många deltagare kommunen avser skicka till kursen med större precision än 8-12 blir det att skjuta i blindo när man budgeterar och prissätter. Leverantören kan inte veta hur mycket den kommer att få betalt. Konsekvensen av detta var att bolaget var tvunget att räkna på lägsta möjliga antal deltagare för att få täckning för sina kostnader och en rimlig avkastning på uppdraget. Man valde ändå att chansa lite genom att räkna på nio deltagare. Hade man fått ange ett pris för en utbildningsgrupp så hade man kunnat ange ett pris som vore det lägsta per deltagare vid full kursgrupp, lägre än det vinnande anbudet. Genom kommunens sätt att fråga tvingades bolaget nu att lämna ett pris som låg avsevärt högre än bolagets normala prissättning. Den ovanliga prismodellen, som inte på något sätt följer praxis, hemlighölls i del 1. Först i del 2, när leverantörerna hade accepterat upphandlingsförfarandet, spelade prismodellen in. Det saknades transparens i förfarandet i del 1.

Det andra felet var att priset per deltagare insändes helt öppet på svarsblanketten till en av de två personer som skulle göra den subjektiva bedömningen av framförandet av föredragningen. Detta förfarande påverkar självklart bedömningen på ett subjektivt sätt. Priset skulle enligt upphandlingsunderlaget ha en påverkan på 20 procent enligt en given formel. Som skedde kan man säga att priset indirekt fick 100 procent påverkan.

Hade förutsättningarna för del 2 varit kända från början hade bolaget sannolikt valt att inte svara på upphandlingen. Bolaget valde ändå att gå vidare med del två då man redan lagt ned väldigt mycket arbete och då chansen att få uppdraget var ganska stor, en på tre.

Kommunen anför bl.a. följande till stöd för sin inställning. Det är inte fel eller orimligt att prissättning sker per deltagare. Söker man en kurs, oavsett område, anges pris per deltagare redan i inbjudan. Vidare är det heller inget ovanligt att exakta volymer inte uppges vid upphandlingar, eller att inga volymer garanteras. Det förfaringsätt som kommunen valt att använda har inneburit transparens i förfarandet redan i del 1 genom att där ange att det rör sig om en utbildningsinsats för 8-12 personer och en kostnadsram på 200 000 kr.

Hade kommunen velat att priset skulle få 100 procent påverkan hade man kunnat vikta utvärderingen på ett annat sätt eller valt att endast ta hänsyn till priset. Det är normalt att priset tillsammans med övriga utvärderingskriterier är känt för de som utvärderar anbuden. Samtliga tre anbudsgivare har fått samma förutsättningar att lämna anbud.

Av förfrågningsunderlaget framgår att anbudsgivare ska påtala brister innan avlämnande av anbud. Bolaget har i sitt anbud accepterat upphandlingsförfarandet. Det är tveksamt att en anbudsgivare som upplever brister/fel i upphandlingen fullföljer deltagande utan att påtala detta under på-

gående process, utan väljer att avvakta till efter tilldelning skett. I detta fall har bolaget istället kalkylerat med att chansen att få uppdraget var ganska stor.

DOMSKÄL

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad bolaget anfört är visat att kommunen har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att det medfört att bolaget lidit eller kunnat komma att lida skada (16 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 9 § LOU).

Bolaget har anfört att upphandlingens andra del var behäftad med två fel, nämligen att prismodellen var felaktig och inte transparent samt att personerna som bedömde föredragningen visste om vilket pris anbudsgivarna hade lämnat i sina anbud.

När det gäller det första påstådda felet konstaterar förvaltningsrätten att upphandlande myndighet har en stor frihet att bestämma vad som ska upphandlas och hur. Prismodellen i sig kan, även med beaktande av de brister bolaget påtalat, inte utifrån vad som framkommit i målet anses ha inneburit att kommunen brutit mot någon bestämmelse i LOU eller att de grundläggande principerna trätts för när.

Det är ostridigt i målet att det från början stod klart för leverantörerna att pris skulle anges först inför del 2, och att det först då angavs för leverantörerna hur pris skulle anges. Förvaltningsrätten konstaterar att det i 15 kap. 5 § LOU anges vad en ansökningsinbjudan vid ett urvalsförfarande måste innehålla. Där anges att ansökningsinbjudan ska innehålla uppgift om hur

anbudsansökan ska lämnas och om vilken dag ansökan senast ska ha kommit in. Något krav på att prismodell eller liknande ska anges finns således inte. Bolaget har anfört att den omständigheten att prismodellen klarjordes för leverantörerna först inför del 2 har inneburit att upphandlingen inte har skett i enlighet med principen om öppenhet, den s.k. transparensprincipen. Det är emellertid inte ifrågasatt i målet att utvärderingen gjordes i enlighet med den utvärderingsmodell som ställdes upp i förfrågningsunderlaget för upphandlingens andra del. Bolaget har inte gjort gällande att någon lämnad uppgift, i någon del av upphandlingen, har bedömts på annat vis än vad bolaget har kunnat förvänta sig. Den omständigheten att prismodellen måhända är ovanlig kan vid sådana förhållanden inte innebära att transparensprincipen har åsidosatts.

Det andra av bolaget anförda felet i upphandlingen är att personerna som gjorde bedömningen av framförandet av ett relevant teoriavsnitt hade kännedom om vilka priser leverantörerna erbjudit. I motsats till vad bolaget anfört finner förvaltningsrätten dock att detta inte har inneburit att den i upphandlingen angivna utvärderingsmodellen, där priset skulle ha 20 viktningensprocents påverkan, har frångåtts.

Sammantaget finner förvaltningsrätten att bolaget inte visat att någon av de grundläggande principerna trätts för när eller att kommunen i övrigt brutit mot någon bestämmelse i LOU som har inneburit att bolaget lidit eller riskerat att lida skada. Förutsättningar för åtgärd enligt 16 kap. 16 § LOU föreligger således inte. Ansökan ska följaktligen avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV3109/1A LOU)

Peter Lif
rådman

Målet har handlagts av Erik Edström.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU

